

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 400/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 2/ Šroten, s.r.o., Majerská cesta 124, Banská Bystrica, zastúpených JUDr. Katarínou Hroncovou, advokátkou, Dr. Clementisa 1214/4, Brezno, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/53/2024 zo 14. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. decembra 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia o odmietnutí dovolania sťažovateľov. Navrhujú zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

II.

Skutkové východiská

2. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 1T/66/2020 z 20. novembra 2020 uznal obvinených sťažovateľov za vinných zo spáchania prečinu neoprávneného nakladania s odpadmi podľa § 302 ods. 1 a 3 Trestného zákona, sťažovateľovi 1 uložil podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 2, 3 a 8 a § 56 ods. 2 Trestného zákona peňažný trest 2 000 eur a pre prípad jeho úmyselného zmarenia mu podľa § 57

ods. 3 Trestného zákona uložil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 60 dní. Sťažovateľovi 2 uložil podľa § 302 ods. 3 Trestného zákona s poukazom na § 15 zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 91/2016 Z. z.“) peňažný trest 8 000 eur a podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona č. 91/2016 Z. z. trest zverejnenia odsudzujúceho rozhodnutia v Obchodnom vestníku a na vstupe do svojich prevádzok, na viditeľnom mieste, na svoje náklady v lehote 10 pracovných dní od právoplatnosti rozsudku počas doby dvoch mesiacov.

3. Na odvolania sťažovateľov Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 4To/34/2021 z 27. mája 2021 zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste u oboch obvinených a sťažovateľovi 1 uložil peňažný trest 1 500 eur a pre prípad jeho úmyselného zmarenia ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 50 dní. Sťažovateľovi 2 uložil peňažný trest 5 000 eur a podľa zákona č. 91/2016 Z. z. trest zverejnenia odsudzujúceho rozhodnutia v Obchodnom vestníku a na vstupe do svojich prevádzok, na viditeľnom mieste, na svoje náklady v lehote 10 pracovných dní od právoplatnosti rozsudku počas doby šiestich týždňov.

4. Písomným podaním z 22. mája 2024 doručeným okresnému súdu 7. júna 2024 podal sťažovateľ 1 vo svojom mene a v mene sťažovateľa 2 proti rozsudku krajského súdu dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Okresný súd výzvou z 11. júna 2024 vyzval sťažovateľov na odstránenie nedostatku dovolania, ktoré musí byť podané len prostredníctvom obhajcu, a to v lehote 10 dní od doručenia výzvy, inak vec bude predložená na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Sťažovatelia reagovali na výzvu súdu žiadosťou o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatku dovolania doručenou okresnému súdu 24. júna 2024 a doručením plnomocenstva udeleného 2. júla 2024 advokátke JUDr. Kataríne Hroncovej na ich zastupovanie v dovolacom konaní.

5. Najvyšší súd sťažnosťou napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov bez preskúmania veci odmietol podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku pre nesplnenie podmienok dovolania podľa § 373 Trestného poriadku. Z obsahu spisu zistil, že obvinení nepodali dovolanie prostredníctvom obhajcu a na výzvu okresného súdu s poučením z 11. júna 2024 sťažovateľ 1 reagoval písomným podaním doručeným súdu 24. júna 2024, v ktorom žiadal o predĺženie lehoty na odstránenie nedostatkov dovolania, pričom priložil fotokópiu plnej moci pre obhajkyňu JUDr. Katarínu Hroncovú, advokátku v Brezne, vo veci právneho zastupovania v dovolacom konaní. Napriek tomu, že o predmetnej žiadosti nebolo formálne rozhodnuté, zo spisu je zrejmé, že okresný súd poskytol sťažovateľovi 1 dostatočný časový priestor (minimálne 27 dní) na odstránenie nedostatkov dovolania. Sťažovateľ 1 však (až do dňa konania neverejného zasadnutia na najvyššom súde) dovolanie prostredníctvom obhajcu nepodal, teda nedostatky dovolania neodstránil. Najvyšší súd dodal, že nepostupoval podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku, ktorého aplikácia prichádza do úvahy najmä vtedy, ak je dovolanie neúplné alebo má iné odstrániteľné vady. Nedostatok spočívajúci v tom, že dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu, je odstrániteľný len v konaní na súde prvého stupňa, ktoré predchádza predloženiu veci dovolaciemu súdu. Vyplýva to zo znenia § 373 ods. 3 poslednej vety Trestného poriadku, podľa ktorého ustanoviť obhajcu v prípadoch, v ktorých bolo dovolanie podané priamo obvineným, môže iba predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Súčasne uviedol, že § 373 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom,

poučí ho podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku, dopadá na situácie, v ktorých už obvinený podal dovolanie prostredníctvom obhajcu, ale toto zastúpenie sa netýka ďalšieho konania, resp. v jeho priebehu zastúpenie obhajcom zanikne.

III.

Argumentácia sťažovateľov

6. Podľa sťažovateľov je zrejmé, že dovolací súd nemal k dispozícii kompletný spis, pretože mailová fotokópia plnej moci nie je jediná aktivita dovolateľov. Predmetná plná moc bola doručená aj so zaručenou konverziou a súd prvého stupňa mal túto skutočnosť oznámiť dovolaciemu súdu. Dovolateľ sa nechal zastupovať obhajcom, s ktorým už súd prvého stupňa nekonal a rovnako tak ani dovolací súd (čo vyplýva aj zo záhlavia uznesenia). Svedčí o tom fakt, že ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie bolo doručené aj advokátovi – čo podľa názoru sťažovateľov znamená, že až vtedy bolo zistené, že táto plná moc sa na súde nachádza. Správny postup mal byť taký, že súd prvého stupňa mal o žiadosti rozhodnúť, konať s advokátom dovolateľov a až následne postúpiť vec na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

7. Postupom najvyššieho súdu došlo k porušeniu práva sťažovateľov na riadny súdny proces. Sťažovateľ 1 požiadal v dovolacom konaní o poskytnutie lehoty, na ktorú nebolo reagované súdom prvého stupňa a ani dovolacím súdom (čo dovolací súd aj konštatuje), pričom bolo opomenuté, že sťažovateľ predložil aj plnú moc pre advokáta vo forme elektronickej konverzie, čo pri rozhodovaní nebolo vôbec zohľadnené – toto nebolo predložené dovolaciemu súdu. Ak by v dovolacom konaní bolo konané s advokátom, tento by konal v zmysle rozhodnutia súdu a prípadne podanie doplnil. Uvedené sa bežne aplikuje, keď súd advokáta aj ustanovuje z úradnej moci. V prípade sťažovateľov súdy takto nekonali (nasvedčuje tomu obsah napadnutého rozhodnutia a spôsob konania pred rozhodnutím). O žiadosti rozhodnuté nebolo a s advokátom nik nekonal, hoci akékoľvek nedostatky boli zjavne odstrániteľné. Preto nemožno konštatovať nesplnenie podmienok podľa § 373 ods. 1, resp. ods. 2 Trestného poriadku, keďže sťažovatelia sa dali zastúpiť a plná moc bola doručená súdu prvého stupňa.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

9. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva dôvod odmietnutia dovolania sťažovateľov – nesplnenie zákonnej povinnosti dovolateľa (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) podať dovolanie prostredníctvom obhajcu (strana 6 napadnutého uznesenia). Sťažovatelia zjavne nepreukázali zastúpenie obhajcom pred podaním dovolania (plnomocenstvo bolo udelené 2. júla 2024, hoci dovolanie bolo podané 7. júna 2024), z čoho rezultuje, že ich dovolanie nebolo podané prostredníctvom obhajcu. Na tomto závere nič nemení ani kritika sťažovateľov, podľa ktorej plná moc bola doručená aj so zaručenou konverziou. Sťažovatelia sporný nedostatok

neodstránili ani na výzvu súdu v ním ustanovenej primeranej lehote, resp. ani do rozhodnutia dovolacieho súdu. Námiетка sťažovateľov, že nebolo rozhodnuté o žiadosti o predĺženie lehoty, je irelevantná, pretože najvyšší súd doplnenie dovolania o plnú moc udelenú sťažovateľmi ich obhajkyňi neignoroval. Naopak, pojal ju za skutkový základ svojho rozhodnutia (odkaz na č. I. 5374 na strane 6 napadnutého uznesenia). Obsah plnomocenstva však preukázal nesplnenie zákonnej podmienky podľa § 373 ods. 1 Trestného poriadku, preto najvyšší súd v napadnutom uznesení konštatoval, že „*obvinený však (až do dňa konania neverejného zasadnutia na Najvyššom súde Slovenskej republiky) dovolanie prostredníctvom obhajcu nepodal*“. Námiетка sťažovateľov, podľa ktorej súdy nekonali s obhajkyňou, resp. ju (duplicitne) nevyzvali na odstránenie nedostatkov dovolania (na jeho doplnenie), nemá oporu v ustanoveniach Trestného poriadku (§ 373 ods. 3).

10. Sťažovatelia, počnúc 2. júlom 2024, plnú moc obhajkyňi udelili, a teda boli v dovolacom konaní právne zastúpení tak, ako to vyžaduje § 373 ods. 2 Trestného poriadku. Dôvodom odmietnutia ich dovolania bez jeho meritórneho prejednávania však bolo nesplnenie zákonnej požiadavky podľa § 373 ods. 1, nie podľa § 373 ods. 2 Trestného poriadku. Preto ani námiетка sťažovateľov, podľa ktorej napadnuté uznesenie bolo doručené aj advokátovi, z čoho má vyplývať, že až po prijatí napadnutého uznesenia bolo zistené, že plná moc sa na súde nachádza, nič nemení na udržateľnosti rozhodnutia dovolacieho súdu.

11. Systematickým výkladom dotknutých ustanovení Trestného poriadku (§ 373 ods. 3 a § 379 ods. 1 Trestného poriadku) najvyšší súd dospel k záveru, že nedostatok spočívajúci v nepodaní dovolania prostredníctvom obhajcu je odstrániteľný len v rámci konania na súde prvého stupňa, ktoré predchádzalo predloženiu veci dovolaciemu súdu. Podľa názoru ústavného súdu taký výklad je ústavne udržateľný, lebo rešpektuje dikciu § 373 ods. 3 Trestného poriadku (ide o pravidlo, ktoré je podľa jeho slovného vyjadrenia adresované výslovne súdu prvého stupňa, nie dovolaciemu súdu) a zároveň poskytuje dovolateľovi primeraný priestor na odstránenie procesného nedostatku dovolania, čo znamená, že nejde o obmedzenie prístupu k dovolacej súdnej ochrane, ktoré by negatívne zasahovalo autonómnu, v ústave zakotvenú podstatu základného práva na súdnu ochranu. Preto je nedôvodným aj sťažnostný dôvod, podľa ktorého najvyšší súd v dovolacom konaní mal konať s advokátom na účel odstránenia sporného nedostatku dovolania.

12. Podľa názoru ústavného súdu argumentácia najvyššieho súdu je dostatočná a v žiadnom prípade ju nemožno považovať za ústavne nekonformnú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade nepovažoval podmienku podľa § 373 Trestného poriadku za splnenú. Príslušné procesné normy (Trestného poriadku), ktorými sa v tomto konaní spravoval, pritom vyložil a aplikoval v súlade s ich znením, zmyslom a účelom. Ústavný súd preto považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia za preskúmateľné, riadne odôvodnené, bez akýchkoľvek známkov arbitrárnosti.

13. V zmysle ustálenej súdnej praxe ústavného súdu postup súdu v súlade s platným a účinným zákonom (procesnými a hmotnoprávnymi predpismi) v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných ľudských práv (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00).

14. Pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne nedôvodná, a tým aj zjavne neopodstatnená, pretože uvedený ústavný článok zakotvuje základné

právo na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Nevzťahuje sa teda na trestné konanie podľa Trestného poriadku, ale na oblasť správneho súdnictva.

15. Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že sťažovateľmi uplatnené námietky by po prípadnom prijatí na ďalšie konanie neboli spôsobilé viesť k vyhovneniu ústavnej sťažnosti. Preto ústavnú sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

16. Odmietnutie ústavnej sťažnosti má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľov vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci).

17. Ústavný súd, sledujúc hľadiská hospodárnosti konania, nepristúpil k výzve sťažovateľom na odstránenie nedostatkov v zákonom ustanovených náležitostiach ústavnej sťažnosti spočívajúcich v nedostatku predloženého plnomocenstva (§ 43 ods. 3 druhá veta zákona o ústavnom súde), ktorým sťažovatelia splnomocnili advokátku JUDr. Katarínu Hroncovú na zastupovanie len v dovolacom konaní, nie v konaní na ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu